

APLAÇA

XXI = L'ombra de la Festa

Aloró· Alcúdia· Binissalem· Búger· Campanet· Consell· Costitx· Inca· Lloseta· Marratxí· Muro· Pollença· sa Pobla· Santa Margalida· Sineu

C/Major, 30 1er 07300 INCA Tel. 971 50 70 51 Fax 971 50 74 05 cessic@telefonos.es D.L. 1/009-2003 www.apsic.org

2€

Festes d'estiu

Pags. 27-32

La Beata a Santa Margalida, Festa del Sequer a Lloret, Festes a Son Ramis de Llubí, Mre de Déu a Constix, Lloseta i Maria

Se'n va

ARRIVA

21%

PAGESIA

LLUNA PLENA
31 d'agost
a les 15 h.58 m.
Peixos

QUART MINVANT
8 setembre
a les 15 h. 15 m.
Bessons

LLUNA NOVA
16 setembre
a les 04 h. 10 m
Verge

QUART CREIXENT
22 setembre
a les 21 h. 41 m.
Capricorn

L'alternativa als ametlers passa per canviar varietats o per l'ús paisatgístic i turístic de la floració

AMETLER ABANDONAT

Rafel Socies diu que dels ametlers sols se'n recorden a l'hora de collir les ametlles. "Els ametlers a Mallorca estan molt envellits. El període productiu i rendible de l'ametler és d'uns 50 anys i aquí la majoria en tenen molts més. A més molts ni els exsecallen, ni s'abonen, ni hi ha ovelles que pasturin la finca deixant els fems i obligant a llaurar-la". ■

Rafel Socies és doctor enginyer agrònom i un expert en ametllers. No de bades aquest pobler, fa més de quatre dècades que dedica la seva vida professional a l'estudi i millora genètica de l'ametler. Ho fa des del Centre d'Investigació i Tecnologia Agroalimentària d'Aragó, ubicat a Saragossa, capdavanter a nivell mundial, amb 12 varietats d'ametllers que no precisen pol·linitzar.

- Que un pobler es decantàs pels estudis agrícoles no és estrany, però sí que s'hagi decantat pels ametlers enlloc d'altres cultius com la patata...

- La veritat és que vaig estudiar agrònom amb la idea romàntica de millorar l'agricultura de sa Pobla. Però quan vaig acabar la carrera vaig contactar amb dos enginyers agrònoms mallorquins, Bartomeu Simonet d'Alaró i Toni Pons. Ambdós havien fet un pla d'estudi de la millora de l'ametler a Mallorca i en van arrossegar cap aquest altre cultiu. També vaig viatjar a Califòrnia i vaig conèixer el professor Kester dels EE.UU, un especialista mundial en ametlerar, a més de Grasselly a França i Antonio Felipe a Saragossa. Tot plegat em va portar a fer la tesi doctoral entorn a la pol·linització dels ametllers.

- Quina és el problema de la pol·linització dels ametllers?

- L'ametller és un arbre que necessita ser pol·linitzat per un altre ametller que a més a de ser d'una varietat que floreixi al mateix temps, amb l'agravament que al camp hi

ha d'haver abelles suficients perquè facin la pol·linització. Tot plegat i, sobretot en el camp mallorquí, cada cop és més complicat, ja que a un mateix sementer hi ha moltes varietats, que tenen diferents períodes de floració i, a més, també han desaparegut moltes abelles que fan la pol·linització, d'aquí que hi hagi anyades molt irregulars.

- Per on passa la solució?

- Per fer estudis i treballs de millora genètica i aconseguir varietats que no necessitin ser pol·linitzades i altres que tinguin una floració més tardana i evitar les gelades.

- Quines avantatges tenen aquestes varietats?

- Permeten una plantació més homogènica, que facilita la maduració conjunta del fruit i la posterior recol·lecció, a més de les tasques de poda, sense haver de fer les feines escalonades segons el procés de cada varietat.

- Quantes varietats tenen constatades i provades?

- El centre d'Investigació de Saragossa és capdavanter al món amb 12 varietats d'ametllers que no precisen de pol·linització. Entre aquestes hi ha la Guara, Blanquerna, Belona, Soleta i Mordia, aquestes darreres en clara referència a les meves arrels mallorquines i al nom de les meves tres filles. Abans de jubilar-me esper treure una nova varietat que també tindrà un nom molt pobler.

L'agricultor no pot viure del sentiment romàntic, s'ha de guanyar la vida i ha d'aplicar canvis als seus cultius

floreixi al mateix temps, amb l'agravament que al camp hi

l'entrevista

ANTÒNIA COLL

- Aquestes noves varietats poden acabar amb les varietats autòctones. Quin problema tenen?

- Les varietats mallorquines tenen factors molt desfavorables comercialment, moltes s'escarden, el bessó es romp, no es palen bé... són diferents factors que no el fan rendible. Les varietats antigues són interessants i s'han de preservar per poder-les millorar genèticament, ja que sinó perden competitivitat econòmica. L'agricultor no pot viure amb un sentiment purament romàntic. L'agricultor s'ha de guanyar la vida i per això ha d'aplicar canvis als seus cultius. A més, això que diuen que les ametles de Mallorca són més gustoses per la terra vermella, pens que és molt dubtós.

- Enguany a més s'hi ha afegit el fong, com es pot combatre per evitar més arbres morts?

- Els fongs existeixen i estan latents als arbres, però enguany hi ha hagut una explosió de circumstàncies, com la sequera i la manca d'atenció als arbres, que els ha afavorit. Ara caldrà fer una poda molt severa i cremar la fusta per tal d'eliminar les espores i evitar noves infeccions. A l'hivern es pot fer un tractament amb coure.

- I la supervivència de l'ametlerar com la veu?

- El problema és canviar de mentalitat i pensar amb una explotació agrícola rendible. Possibilitats n'hi ha, però s'ha de plantejar d'una altra manera, condicionats per una situació econòmica global. L'agricultura no s'ha de viure com una activitat subvencionada, sinó que ha de viure del seu rendiment.

- Què proposa?

- L'ametler permet la màxima mecanització del cultiu, d'aquí que si es fan plantacions amb varietats millorades genèticament es poden obtenir millors rendiments, en producció i en recol·lecció. L'altra sortida és pensar amb l'ametlerar des del punt de vista paisagístic i turístic, com han fet a Sicília a la regió d'Agrirento a la Vall dels Temples, on han plantat ametlers de diferents varietats per tal s'assolir floracions a diferents mesos. ■

PUGEN ELS PREUS D'AMETLES I GARROVES I BAIXA EL RENDIMENT

MENYS PES PER LA SEQUERA

El preu de la garrova és dos cèntims més que l'any passat, situant-se entorn als 20 cèntims per quilo. Des de l'empresa Balesa de Santa Maria, que es dediquen a la compra i comercialització de garroves, auguren una collita més magre, amb menys quilos a causa de la sequera.

La campanya d'ametles s'ha encetat amb preus més elevats que l'any passat. Diferents portals i empreses comercialitzadores d'aquest producte asseguren que el preu es mantindrà a l'alça, encara que sia amb poca diferència. **"El preu de l'ametla amb la clovella és uns 10 cèntims més car que la temporada passada"**, explica **Tomeu Perelló**, comercialitzador de Llubí. Xifres que també correboren des de **Fruits Secs Bonany** de Petra, que situen el quilo de bessó a 2'80 euros, mentre l'ametla sencera es paga entre els 55 i 60 cèntims el quilo.

L'increment del preu, segons explica Perelló, es deu a l'augment del preu de l'ametla californiana; **"els americans han pujat el preu de la seva ametla, ja que han obert nous mercats, com els dels països asiàtics, on la demanda va a l'alça i els preus segueixen la mateixa tendència. Una tendència que també ens és favorable a nosaltres"**. Pel que fa a la qualitat i la rendibilitat del bessó, aquesta ha baixat. La sequera ha fet que la maduració del fruit hagi estat molt dolenta, fet que s'aprecia en el rendiment del bessó, que és uns 20 grams menor per quilo. ■

BOSCH Service
Bosch Car Service

Inyección de Gasolina
Inyección Diesel
Electricidad / Electrónica
Encendido

Frenos, ABS, ESP
Mecánica de mantenimiento
Mecánica de motor
Sistemas de Refrigeración

Electro Inyección Sa Pobla, S.L.

Cami Gran de Son Amer s/n
07420 - SA POBLA - Balears
Tel: 971 54 24 42
971 54 21 03
Fax: 971 54 24 42
Mòbil: 670 30 93 21
Apartado de Correos 189

Polauto

Concessionari oficial

Ctra. Inca, 57 SA POBLA Tel. 971 54 09 88
Av. d'Inca, 54 ALCÚDIA Tel. 971 54 58 72

XISCO COMPANY

EXPERT INMOBILIARI

Carrer de la Pau, 13 - 07420 - Sa Pobla (Mallorca)
INMOBILIARIA - IMMOBILIEN - REAL ESTATE AGENCY
Ctra. d'Artà, 122 - 07410 Port d'Alcúdia
FRANCISCO COMPANY MARTORELL 689 605 300

COLIS Limpiezas Industriales

Precios especiales para particulares y comunidades.
Atenciones 24 h.

Comerços de 5.000 y 10.000 litres

- Desatascos de tuberías.
- Vaciado de fosas sépticas.
- Vaciado, limpieza y desinfección de aljibes, piscinas...
- Inspección tuberías TV.

Tel. 971 54 01 79 - 670 54 01 79
www.limpiezascolis.com